

[Steen Folke]

Når man diskuterer de langsigtede mål med venstrefolk, så ynder de at tale om det nære samfund. Men i praksis er venstres politik uhyre centralistisk. Den liberalisme, som venstre hylder, fører til centralisering, fordi kræfternes frie spil betyder, at kun de stærkeste overlever i konkurrencen.

Ud fra de liberalistiske ideer kunne man tro, at venstre var modstander af den såkaldte indkomstpøolitik, men nej. Da venstre holdt sig uden for augustforlig I i 1976, var det ikke på grund af modstand mod fastlæggelsen af en lønramme. Det var, fordi rammen og hele indkomstpøolitikken ikke var stram nok. Og i dette forår ser venstrefolkene det tydeligvis som en hovedopgave at sikre et overenskomstdiktat, der reelt bliver en minusløsning. Hvor bliver de mange hundrede tusinde lønarbejderes indflydelse på deres egne lønvilkaar af? Udenrigsministeren snakke så smukt om det enkelte menneskes indflydelse og frihed til at bestemme og få indflydelse på sin egen tilværelse, men hvad med praksis?

Når man diskuterer de langsigtede mål med socialdemokrater, er der to begreber, som uvægerlig drages frem, nemlig økonomisk demokrati og demokratisk socialisme. Det, socialdemokratiet kalder økonomisk demokrati, er relativt veldefineret, men det har ikke meget med demokrati at gøre. Sammen med LO-toppen har socialdemokratiets top jo udarbejdet et detaljeret forslag om ØD. Den medejendomsret, som de ansatte i virksomhederne får, hvis dette forslag nogen sinde bliver til virkelighed, vil ikke give dem større indflydelse. Den reelle indflydelse vil komme til at ligge hos bosserne i fagbevægelsens top, hos statsmagten og så selvfølgelig hos arbejdsgiverne, som på ingen måde overflødiggøres af ØD. Samfundet vil være nøjagtig lige så kapitalistisk, som det er i dag, men med ØD kan lønarbejderne få et medansvar for at spænde deres egne livremme ind og fyre hinanden.

Hvad det er, socialdemokratiet kalder demokratisk socialisme, er derimod ikke helt klart, men så vidt jeg kan forstå, indebærer det hverken socialisme eller demokrati. For at tale om socialisme må det være en nødvendig betingelse, at den private ejendomsret til produktionsmidlerne er afskaffet, og det samme er i virkeligheden en betingelse for at kunne tale om egentligt demokrati. Så længe

private virksomhedsejere træffer afgørende økonomiske beslutninger, er det misvisende at tale om demokrati, men så vidt jeg har forstået, betyder socialdemokratiets såkaldte demokratiske socialisme en eller anden form for reformeret kapitalisme med udbygget socialt sikkerhedsnet og ØD-medfordømmelse.

Kapitalismen indebærer et vældigt spild af ressourcer. En masse af det, der produceres under kapitalismen, er noget bras. Det er ting, der er beregnet på at skulle smides væk, det er ting med indbygget slitage, det er ting produceret til militære formål. Der foregår i det hele taget en kolossal spildproduktion under kapitalismen. Det, som er afgørende for ressourceudnyttelsen, er profithensyn, ikke hensynet til at skabe menneskeverdige forhold for Jordens befolkning – det vidner tilstandene i u-landene alt for klart om – eller hensynet til at undgå miljødelæggelse og undgå, at ressourcerne slipper op.

Diskussionen om nulvækst er efter min mening i hovedsagen en meningsløs diskussion, som føres på borgerlige præmisser. Det, der er spørgsmålet, er ikke, om vi skal have økonomisk vækst eller nulvækst, som nogle har forsøgt at stille det op. Det er et spørgsmål om at få en kvalitativt anderledes vækst end den, der findes under kapitalismen. Det kan også indebære, at der er perioder, hvor væksten skal være nul eller negativ, men det er ikke det, det handler om. Det er klart, at i et socialistisk samfund kunne man planlægge en helt anderledes rationel udnyttelse af ressourcerne, bl. a. fordi der er tale om fælleseje til jord og produktionsmidler.

Både borgerlige og socialdemokratiske politikere forsøger at bilde os ind, at vi lever i et herligt demokrati, et folkestyre. Men det passer jo ikke. Ganske vist har folk ret til hvert fjerde år – eller for tiden snarere hvert andet – at gå hen og sætte kryds på en stemmeseddel ud for en politiker, som skal være med til at regere over dem, og det er da bedre end ingenting, men folks reelle indflydelse på deres egen dagligdag kan være på et meget lille sted. De fleste føler sig umyndiggjorte og magtesløse. Den grundlov, der gælder for det store flertal, hedder janteloven: Du skal ikke tro, du er noget. Du skal ikke tro, du har noget at skulle have sagt.

I modsætning til folk flest har politikerne en del at skulle have sagt, men de afgørende